

De Zwarte Doos

'Alleen als je eenmaal bezig bent, kan drank stimuleren'

Hoe haalt de schrijver het boek uit zijn hersens? De Pers vraagt spraakmakende auteurs naar hun succesformule en kraakt de code. Vandaag: de met de C. Buddingh-prijs gelauwerde dichter Willem Thies (1973). Deze week verschijnt zijn nieuwste bundel bij Podium: Na de vlakte.

Hans van Willigenburg

...
Een dichter is een nachtbraker, zo luidt het vooroordeel.

'De meeste gedichten schrijf ik in wat ik noem 'de vroeg nachtelijke uren'. Maar ben ik daarmee een nachtbraker? Nee. Poëzie schrijven vergt een combinatie van losse geestesgesteldheid en uiterste concentratie. Poëzie en de roes mengen niet.'

Wat zijn bij jou de 'vroeg nachtelijke uren'?
'Zo tussen twaalf en twee's nachts.'

Waarom zijn die uren het productiefst?

'Je raakt dan op een prettige manier los van de dagelijkse dingen. Je geest wordt vrijer, met als grote voordeel dat je makkelijker gaat associëren, nieuwe verbindingen maakt. Dieper de nacht in krijg je het nadeel dat je écht vermoeid raakt. Vandaar dat ik de limiet rond tweeën leg.'

Ben je een man van één gedicht per dag of per week? Of een 'ware poëet' die desnoods maanden wacht tot het opborrelt?

'Ik stel geen quotum voor mezelf. Hoef dus nooit te forceren. Inspiratie

Willem Thies. HUGO KEIZER

kun je ook niet afdwingen. Maar wanneer ik heel lang geen gedicht schrijf, word ik onrustig.'

Vertel.

'Ik zie dichten toch als een vorm van expressie. Het vertalen van mijn gedachten, fascinaties of ervaringen naar papier. Met andere woorden: als ik niks nieuws maak, begint het er onwillekeurig op te lijken dat ik, dramatisch gezegd, niet meer besta.'

En dat voelt niet prettig?
'Nee.'

Drank?

'Kan wel degelijk iets toevoegen.

Maar ik ga er zorgvuldig mee om. Het idee dat je met innemen iets los kan maken, jezelf uit een *writer's block* kunt bevrijden, is onzin. Alleen als je eenmaal bezig bent en het loopt goed en je wilt alles uit de kast halen, kan drank stimulerend werken.'

Welke drank?
'Whisky.'

Lekker. Hoeveel?

'Ik hanteer een maximum van twee glazen. Ook hier geldt: een balans vinden tussen loskomen én scherp blijven.'

Hoe lang doe je normaal gesproken over een gedicht?
'Een paar uur.'

Klinkt relaxed.

'Ik probeer wel rustig te blijven, maar vergis je niet: soms kan 'het materiaal' heel weerbarstig zijn. Dan heb ik een mooie zin of een mooi beeld, en dat weigert een compleet gedicht te worden.'

Voorbeeld.

'De zinsnede 'nutteloos als nat krui' heb ik in wel vier of vijf gedichten uitgeprobeerd. Nu heeft-ie gelukkig eindelijk z'n plek gevonden.'

Tot slot. Waarom moeten mensen naar de boekwinkel rennen voor 'Na de vlakte'? Eén zin!
'Mijn eerste bundel *Toendra* was goed, *Na de vlakte* is beter. ●

Non-fictie Fatsoenlijk vertier

De woeste

Gymnastiek ter preventie van volksopstanden.

Marcel Hulspas
AMSTERDAM

...
Waar is het wandelen? Waarom bevat het boek *Fatsoenlijk vertier* geen hoofdstuk over wandelen? Want dat was nu juist de methode bij uitstek om de massa in het gareel te krijgen. Wandelen, stevig doorstappen over vaderlandse grond, te midden van gelijkgestemden, op weg naar hetzelfde doel, dat bracht gezondheid, vaderlandsliefde, discipline en saamhorigheidsgevoel. Duizenden kilometers zijn er afgelegd, door protestant en katholiek, links en rechts. En toch bevat deze bundel geen bijdrage over wandelen.

Toen Karl Marx in 1848 schreef dat er een spook door Europa waarde, het communisme, waren er maar weinigen die daar wakker van lagen. Ruim twintig jaar later was dat wel anders. Nadat de Franse regering op de vlucht was geslagen voor het Pruisische leger, viel Parijs in handen van het proletariaat. Plundering, brandstichting en massamoord waren het resultaat. De onderdrukking van deze volksopstand kostte tienduizenden het leven. Vanaf dat moment was duidelijk dat de opkomende arbeidersklasse een bedreiging vormde voor de beschaving. En dus moest de arbeider snel onschadelijk gemaakt.

Regeringen (de Duitsers liepen hierin voorop) zorgden voor sociale

wetgeving die de scherpste kanten van het kapitalisme moest verzachten. Daarnaast waren er vele initiatieven van onderop, zoals de geheelonthoudersbond, die de arbeider uit de kroeg wilde houden, en verenigingen ter bestrijding van zaken als rauwe volksfeesten en kermissen en de zedeloosheid (lees: prostitutie). *Fatsoenlijk vertier* gaat helaas niet in op deze gedreven bestrijders van de zonde, die in dit beschavingsoffensief toch minstens zo belangrijk waren als de intellectuelen met hun goedbedoelde pogingen de arbeider te leesaal of het museum in te krijgen.

Daar komt bij dat enkele bijdragen (over vegetarisme en de opkomst van het fietsen) maar heel weinig met fatsoenlijk vertier te maken hebben. De arbeider was uit geldgebrek vaak al vegetariër, en fietsen werd door de eerste wielrijders beschouwd als een vermaak voor de betere kringen. De ervaring snel vooruit te komen, terwijl je tegelijkertijd heerlijk ontspannen kon genieten van de omgeving, was een probaat middel tegen 'neurasthenie', of zenuwzakke, een kwaal die in de betere kringen veel voorkwam en veroorzaakt werd door het jachtige tempo der tijden. Als arbeiders gingen fietsen, betekende dat een ernstige versterking van de juiste sociale verhoudingen. En daar kwam nog eens bij dat de arbeider op de fiets ging wielrennen!

Non-fictie Theorie Burleigh overtuigt niet

Nazisme is net zoiets als communisme

Gerben Segboer
AMSTERDAM

...
Het Derde Rijk: een nieuwe geschiedenis. Het is een gewaagde titel voor een boek over nazi-Duitsland. Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog zijn vele duizenden werken geschreven over alle facetten van de Duitse geschiedenis tussen 1933 en 1945.

Van Hitler-biografieën en overzichten werken tot studies over het begin en het eindresultaat van de Holocaust.

Wat valt hier nu nog aan toe te voegen? Het is een vraag die Michael Burleigh, geschiedenisprofessor van de Washington en Lee Universiteit in Virginia, al had voorzien. Waar hij zich in zijn boek op concentreert is het bredere verhaal van het nazisme

Briefwisseling Ian Fleming onder de hamer

18.000 EURO VOOR BRIEVEN VAN 'MISS MONEYPENNY'

18.000 euro bracht de briefwisseling op tussen Ian Fleming, auteur van de James Bondverhalen en zijn eigen 'Miss Moneypenny', typiste Jean Frampton. In de jaren zestig huurde Fleming haar in om de 007-manuscripten uit te typen. *BBC News* meldt dat de veiling van de correspondentie, die recentelijk in Dorchester werd gehouden, ongeveer vijf keer zoveel geld heeft opgeleverd als aanvankelijk geschat werd.

Hype
Vlaming Ivo Victoria heeft net zes pagina's geschreven, maar is een hype. Al zeven Nederlandse uitgeverijen brachten een bod uit. Victoria, pseudoniem van Hans van Rompaey, koos voor Ambo/Anthos.

Luister & win

Tank Tiendaagse

Radio Veronica geeft 50.000 liter brandstof weg!

Luister 14 t/m 25 april
vanaf 16.00 uur

80's & 90's Hits

fueled by
TINQ

RADIO
VERONICA